

K-RD.5133.30.2021.MB

Katowice, dn. 5 stycznia 2022 r.
(ePUAP)

OBWIESZCZENIE
O WŁĄCZENIU KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKU
do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości woj. śląskiego

Działając na podstawie art. 22 pkt 2 i pkt 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.), art. 49 oraz art. 61 § 1 i 4 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), w związku z § 14. pkt 1, § 15. pkt 1-5 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 56)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach
zawiadamia, że w dn. 05.01.2022 r. włączył
do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości województwa śląskiego
poniższe karty ewidencyjne zabytków:

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt	Data wykonania karty	Autor karty
1.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 3-13	osiedle robotnicze	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
2.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 3, 3a, 3b, 3c	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
3.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 4	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
4.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 5-5a	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
5.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 6-6a	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
6.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 7a-7b	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
7.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 9-9a	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
8.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 10-10a	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
9.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 11-11a	dom robotniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
10.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 12	dom urzędniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń
11.	Siemianowice Śląskie	ul. Trafalczyka 13	dom urzędniczy	grudzień 2021 r.	Maciej Droń

Z treścią ww. kart ewidencyjnych można zapoznać się w terminie 14 dni od opublikowania niniejszego obwieszczenia, w siedzibie tut. urzędu w godzinach urzędowania, wyłącznie po wcześniejszym umówieniu wizyty telefonicznie (ze względu na wprowadzony na terenie całego kraju stan epidemii). **Włączenie ww. kart do**

wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości województwa śląskiego nastąpiło w dn. 05.01.2022 r., tj. po 14 dniach od ukazania się obwieszczenia K-RD.5133.30.2021.MB z dn. 22.12.2021 r., zgodnie z § 15. pkt 4 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 56).

Obwieszczenie publikuje się w BIP Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 21 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 282) ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy. Jednym z rodzajów ewidencji zabytków jest wojewódzka ewidencja zabytków, którą prowadzi wojewódzki konserwator zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa (art. 22 ust. 2 ustawy). Sposób prowadzenia wojewódzkiej ewidencji zabytków określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2011 r. Nr 113, poz. 661), zmienione rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 września 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1886). Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia, wojewódzki konserwator zabytków włącza kartę ewidencyjną zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków po sprawdzeniu, czy dane zawarte w karcie ewidencyjnej zabytku są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym, a także czy dokumentacja fotograficzna zabytku umożliwia jego identyfikację. **W ocenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach ww. karty, wykonane grudniu 2021 r., posiadają dane wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym, a dokumentacja fotograficzna zabytków umożliwia ich identyfikację.** Ponadto włączenie karty zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków to czynność materialno-techniczna, która nie jest objęta postępowaniem administracyjnym w rozumieniu ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735), ani nie jest decyzją wydawaną w toku postępowania administracyjnego. Czynność włączenia karty obiektu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, w odróżnieniu od wpisania zabytku do rejestru zabytków, nie ma jurysdykcyjnego charakteru. Organ nie prowadzi w tej sprawie żadnego postępowania, w którym właściciel lub posiadacz zabytku mógłby przedstawiać przeciwne twierdzenia (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 listopada 2018 r., sygn. II OSK 2225/18). Opracowanie dla obiektu zabytkowego karty ewidencyjnej i dołączenie jej do prowadzonego zbioru, czyli włączenie do wojewódzkiej ewidencji zabytków, ma charakter czynności materialno-technicznej, a nie jest aktem administracyjnym przybierającym postać decyzji, postanowienia bądź zarządzenia. W wyroku z dnia 26 października 2016 r., sygn. akt II OSK 96/15, Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził prezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych stanowisko, że organ prowadzący ewidencję zabytków nie jest zobowiązany do przeprowadzenia jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego w przedmiocie włączenia karty danego obiektu do ewidencji i w związku z tym nie wydaje żadnej decyzji administracyjnej. Działanie organu stanowi czynność (o charakterze materialno-technicznym) z zakresu administracji publicznej dotyczącą uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. **W ocenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z treści ww. kart ewidencyjnych (karty wyszczególnione w tabeli powyżej; wyk. w grudniu 2021 r.) jednoznacznie wynika z jakich powodów merytorycznych właściwy organ – tj. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach – obejmuje obiekty kartami, jako zabytki spełniające wymogi z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.** W kartach ewidencyjnych wyk. grudniu 2021 r. autor kart wskazał źródła danych, na których się oparł (choć nie ma takiego obowiązku, który wynikałby z przepisów ustawy lub rozporządzeń).

Wskazać należy, że wojewódzki konserwator zabytków, jako wyspecjalizowany w zakresie ochrony zabytków i opiece nad nimi organ, dysponujący odpowiednią kadrami urzędniczą, jest ustawowo uprawniony w ramach własnego urzędu do dokonania oceny wartości zabytkowego obiektu. To wojewódzki konserwator zabytków jest organem kompetentnym do oceny zabytkowego charakteru obiektu. Ponadto czas powstania obiektu nie jest głównym kryterium uznania go za zabytek, tak więc brak ustalenia dokładnej daty powstania obiektu nie stoi na przeszkodzie w uznaniu go za zabytek. W rozumieniu aktualnie obowiązującej ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 710) zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma będąca dziełem człowieka i stanowiąca świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, której zachowanie leży w interesie społecznym. Zabytki powinny posiadać wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Stwierdzenie, czy nieruchomość stanowi świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, oraz czy jej zachowanie leży w interesie społecznym, a także czy posiada wartość historyczną, artystyczną lub naukową, przysługuje z mocy ustawy wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Podsumowując powyższe, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach uznał za zasadne ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości województwa śląskiego kart ewidencyjnych, wyk.

w grudniu 2021 r., dla omawianych obiektów przy ul. Trafalczyka 3-13 w Siemianowicach Śląskich, gdyż obiekty te spełniają definicję zabytku tj. są nieruchomością będącą dziełem człowieka i stanowią świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym; posiadają wartość historyczną.

W latach 1918–1920 w rejonie dzisiejszej ulicy Trafalczyka zarząd huty „Laura” wznosił dla swoich pracowników kolonię robotniczą. Dziewięć budynków zaprojektowano jako zespół zabudowy z towarzyszącą zielenią. Elewacje z czerwonej cegły w połączeniu z malowniczymi drewnianymi okiennicami o rustykalnym charakterze oraz otoczenie całości zielenią ujawniają niewątpliwą inspirację projektantów ideą „miasta-ogrodu”. Budową kierował budowniczy Juth. Mieszkania posiadały stosunkowo wysoki standard - składały się z dwu pokoi, kuchni, przedpokoju i toalety. Jako pierwszy w 1918 roku wzniesiono zespół trzech budynków od strony dzisiejszej ulicy Katowickiej (obecne budynki nr 3 i nr 5 oraz nieistniejący nr 1), połączonych przy pomocy niewielkich parterowych łączników, w których znajdowało się po jednym mieszkaniu (obecny budynek nr 4 i nieistniejący 2). Dwa budynki boczne zostały wysunięte do przodu, a budynek środkowy (dziś nr 3) cofnięto. Wiodło przezeń przebite na wysokości parteru reprezentacyjne przejście wsparte na masywnych kolumnach, tworzące rodzaj bramy. Pozostałych sześć wolnostojących domów usytuowano prostopadle do zespołu „bramnego”, po trzy po obu stronach alei (która otrzymała nazwę *Coloniestrasse*), kończącej się placem zabaw w rejonie dzisiejszej ul. Szkolnej. Teren budowy wymusił nie do końca równoległe ułożenie budynków, co dodatkowo urozmaiciło układ przestrzenny całości. Zespół zabudowy uzupełniały zabudowania gospodarcze („chływiki”) w postaci ośmiu estetycznych murowanych budynekczków z dwuspadowymi dachami, zaopatrzonych w zbiorniki na obornik. Po 1945 r. osiedle nadal służyło pracownikom huty (przemianowanej na „Jedność”). W latach 70. XX w. otoczono je zabudową złożoną z bloków, co zniweczyło wyraz przestrzenny założenia poprzez brak odpowiedniej perspektywy. Całość osiedla projektowano przebudować na pozbawione wyrazu czterokondygnacyjne bloki (z czego zrealizowano jedynie przebudowę domu nr 8). Wyburzono również budynki nr 1 i 2, niszcząc wyjątkowy zespół „bramy” osiedla, zaś samo przejście zamurowano dla pozyskania dodatkowej kubatury. W ostatnich latach wymieniono pokrycie dachów na blachodachówkę, wymieniono instalacje i rozpoczęto przygotowania (lub już rozpoczęto prace) przy ociepleniu budynków od zewnątrz styropianem. Uzupełnieniem zespołu osiedla robotniczego był wzniesiony w jego pobliżu (przy dzisiejszej ul. Katowickiej 12-13) dom dla urzędników, posiadający większe i o wyższym standardzie mieszkania.

Pouczenie:

*Jeżeli obiekty nie figurują w gminnej ewidencji zabytków, konieczne jest założenie karty adresowej i włączenie ich do tej ewidencji przez właściwego miejscowo wójta / burmistrza / prezydenta miasta, zgodnie z art. 22 ust. 5 pkt 2 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710) oraz § 15 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dn. 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2011 r., nr 113, poz. 661). **Włączenie do gminnej ewidencji zabytków obiektów figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków jest obligatoryjne.***

**Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków w Katowicach
mgr inż. arch. Anna Ostrowska
(podpisano elektronicznie)**

Otrzymują:

1. Właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości objętych kartami ewidencyjnymi, włączonymi do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości województwa śląskiego
(w drodze publicznego obwieszczenia zgodnie z art. 49 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - j. t. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm. - za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, na stronie BIP tut. urzędu)

Do wiadomości (ePUAP):

2. Prezydent Miasta Siemianowice Śląskie, ul. Jana Pawła II 10, 41-100 Siemianowice Śląskie
(jako organu prowadzącego gminną ewidencję zabytków miasta Siemianowice Śląskie)
3. A/a x MB, dn. 05.01.2022

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	299772.688931.456512
Nazwa dokumentu	5133.30.2021 - Siemianowice Trafalczyka - WŁĄCZONO.pdf
Tytuł dokumentu	5133.30.2021 - Siemianowice Trafalczyka - WŁĄCZONO
Sygnatura dokumentu	K-RD.5133.30.2021
Data dokumentu	2022-01-05
Skrót dokumentu	E5F2807ADE72C7E3F8AFCC9EFE399E192302E0C0
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2022-01-05 12:15:24
Podpisane przez	Anna Marta Ostrowska Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

EZD 3.104.37.37.503

Data wydruku: 2022-01-05

Autor wydruku: Balsa Michał (Stanowisko do spraw rejestru zabytków i dokumentacji zabytków)